

Riskien hallinta koira- avusteisessa toiminnassa

Green care -miniseminaari
9.5.2019

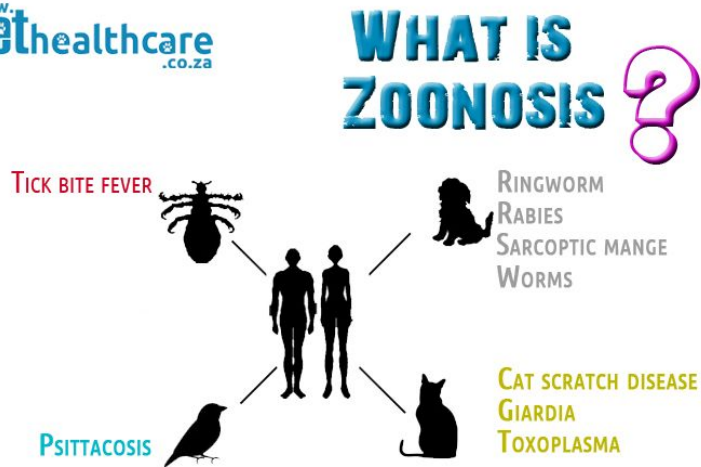

Iris Vainio,
väitöskirjatutkija,
Helsingin yliopisto

— iris.vainio@helsinki.fi
0503652825

Aiemmat tutkimukset aiheesta

- Systemaattinen kirjallisuuskatsaus, jossa tarkasteltu 36 artikkelia aiheesta (Bert, Gualano, Camussi, Pieve, Voglino & Siliquini, 2016)
 - Suurimmat riskit:
Allergiat, tulehdukset
(esim. zoonoosit) ja
eläimiin liittyvät
onnettomuudet
 - Riskien vähentäminen:
Hygieniasta huolehtiminen

- AAI:n kriteerit toiminnalle (2019)
 - Riskejä: Zoonoosit, eläin vahingoittaa osallistujaa tai osallistuja eläintä, mahdollisia riskejä myös kiinteistölle ja muille siellä työskenteleville
 - Riskien vähentäminen: Riskisuunnitelma luotu, mahdollisesti vaarallisten tilanteiden välttäminen, osallistujien ja eläinten seulonta, toiminnan jatkuva seuranta, eläimen ohjaajalla soveltuva koulutus eläinavusteiseen toimintaan

→ Käykää lukemassa koko dokumentti:

<https://aai-int.org/wp-content/uploads/2019/02/AAI-Standards-of-Practice.pdf>

Tutkimus Suomen koira-avusteisesta kentästä

- Kyselyssä tarkasteltiin:
 - Vastaajan taustatiedot
 - Koirakokemus
 - Testaus ja koulutus
 - Koirakon toiminta
 - Riskit
 - Riskien vähentäminen
- Kyselyn pohjana aiemmat tutkimukset aiheesta

<https://elomake.helsinki.fi/lomakkeet/96317/lomake.html>

Kyselyn tulokset

- Tänään tarkastelussa kyselyn kohdat 24) Koira-avusteisen toiminnan riskit ja 26) Koira-avusteisen toiminnan riskien vähentäminen
 - Koko kohdan 24 Cronbachin alfa 0,977 (44 väittämää)
 - Koko kohdan 26 Cronbachin alfa 0,966 (38 väittämää)
- Vastaajia suomenkielisessä kyselyssä oli yhteensä 137
 - Kohdassa 24 käsittelyssä 135 vastausta
 - Kohdassa 26 käsittelyssä 137 vastausta

Kohta 24: Riskit

RISKIT

Seuraavassa kohdassa (kysymys 24) sinun on tarkoitus arvioida koira-avusteisessa työskentelyssä YLEISESTI ilmeneviä riskejä. Arvioi jokaisesta vaihtoehdosta, miten suurena riskinä pidät sitä. Valittavanasi on kuusi vaihtoehtoa: "Ei ollenkaan", "Todella vähäinen", "Vähäinen", "Keskimääräinen", "Suuri" ja "Todella suuri".

1 = Ei ollenkaan

☐☐

2 = Todella vähäinen

☐☐

3 = Vähäinen

☐☐

4 = Keskimääräinen

☐☐

5 = Suuri

☐☐

6 = Todella suuri

☐☐

Yleistä tulkintaa riskeistä

- Kaikkien vastaajien keskiarvoja tarkastelemalla kävi ilmi, että heidän mielestään...
 - yleiset riskit olivat keskimääräisiä
 - koiraan kohdistuvat riskit olivat keskimääräisiä tai vähäisiä
 - osallistujiin kohdistuvat riskit olivat vähäisiä
- Kaikkein pienimmiksi riskeiksi nousivat...
 - “Osallistujat voivat tartuttaa koiraan tartuntatauteja” (2,51)
 - “Koira voi levittää tartuntatauteja” (2,57)
 - “Koira voi levittää antibioottiresistenttejä bakteereita” (2,64)

Suurimmat riskit kaikkien vastaajien näkökulmasta

- Koira-avusteista työtä tehdään soveltumattomien koirien kanssa (4,13)
- Koira-avusteiselle toiminnalle ei ole yhtenäisiä kriteereitä/säädöksiä (4,07)
- Osallistujat voivat tehdä yllättäviä liikkeitä/ääniä tai esimerkiksi käyttäytyä levottomasti (4,02)
- Koiran ohjaaja ei ole riittävän kouluttautunut koira-avusteiseen työhön (3,99)
- Koira-avusteista työtä tekeville koirille ei ole vielä olemassa varsinaista vakuutusta (3,96)
- Koiran ohjaaja ei osaa arvioida koiransa käyttäytymistä ja tunnetiloja (3,89)
- Osallistujat voivat käyttäytyä väkivaltaisesti koiraa kohtaan (3,86)
- Koira ei sovellu työhön, tai sitä ei ole soveltuvuustestattu (3,82)

Kohta 26: Riskien vähentäminen

RISKIEN VÄHENTÄMINEN

Seuraavassa kohdassa (kysymys 26) sinun on tarkoitus arvioida, miten koira-avusteiseen työskentelyyn YLEISESTI liittyviin riskeihin voidaan vaikuttaa. Arvioi jokaisen vaihtoehdon kohdalla, kuinka suuri vaikutus sillä on koira-avusteisen työskentelyn riskeihin. Valittavanasi on kuusi vaihtoehtoa: "Ei ollenkaan", "Todella vähän", "Vähän", "Keskimääräisesti", "Paljon" ja "Todella paljon".

1 = Ei ollenkaan

2 = Todella vähän

3 = Vähän

4 = Keskimääräisesti

5 = Paljon

6 = Todella paljon

Riskien huomiointi vaatii paljon...

- Kyselyssä suurin osa vastasi, että riskeihin voidaan vaikuttaa paljon *lähes kaikkien* esitettyjen toimenpiteiden avulla.
- Ainoastaan väittämä “koira ei syö raakaruokaa” koettiin sellaiseksi, että sillä olisi vain vähän vaikutusta riskien vähentämiseen.

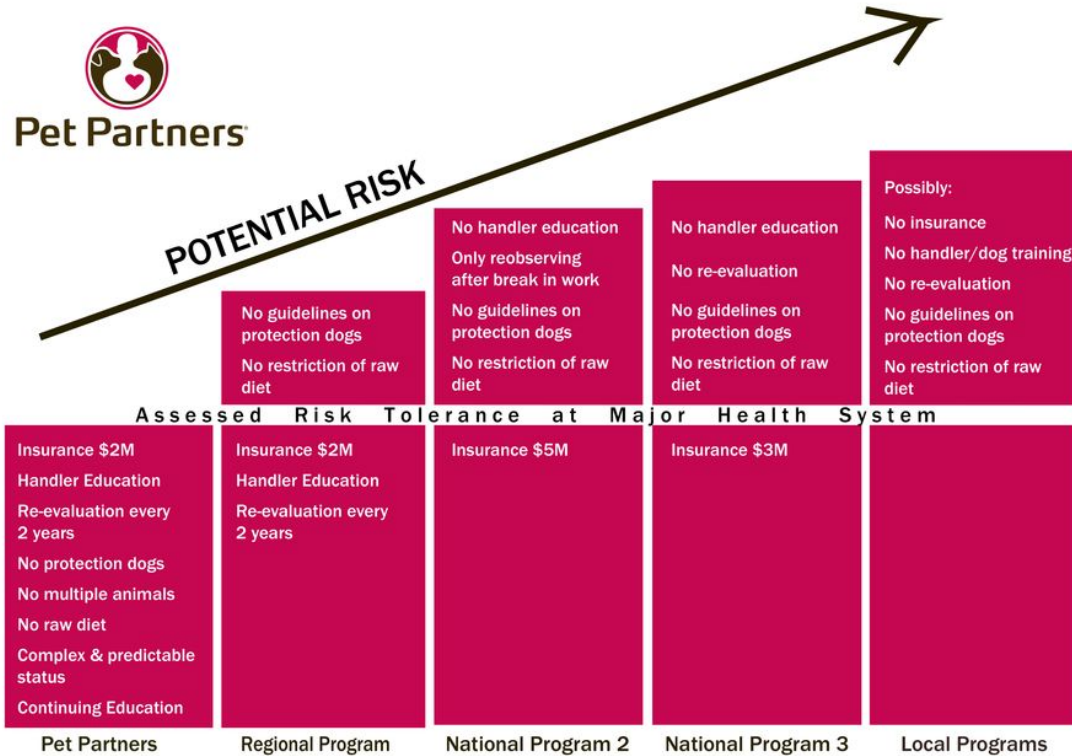
Parhaat keinot riskien vähentämiseksi

- Koiraa ei tuoda töihin, jos koira on sairas (5,71)
- Koiran kanssa työskentely lopetetaan, jos se ei enää selkeästi halua tehdä sitä (5,66)
- Ohjaaja puuttuu tilanteisiin, joissa koira tuntee olonsa epämukavaksi (5,63)
- Ohjaaja varmistaa, että työskentelytilanne on koiralle mieluisa arvioimalla jatkuvasti sen käyttäytymistä ja tunnetilaa (5,59)
- Ohjaaja huolehtii, että koira on tarpeeksi levännyt ja muuten hyvinvoiva (5,58)
- Ohjaaja tunnistaa koiran akuuttiin ja krooniseen stressitilaan viittaavat merkit (5,57)
- Ohjaaja varmistaa, ettei osallistujista ole uhkaa koiralle (5,51)
- Koiran koulutukseen on käytetty ja käytetään ainoastaan positiiviseen vahvistamiseen perustuvaa koulutusta (5,50)
- Koira on saanut riittävän peruskoulutuksen (5,50)

Koonti

- Riskien hallinnan näkökulmasta tärkeintä on tiedostaa riskit ja varautua niihin asianmukaisilla toimenpiteillä
- Koulutus koira-avusteiseen toimintaan ja koiran soveltuvuustestaus ovat tärkeimmät keinot riskien hallintaan!
 - Näiden avulla voidaan huomioida moni suurimmiksi koetuista riskeistä ja parhaista keinoista riskien vähentämiseksi
- Koira-avusteisen toiminnan yhtenäisille kriteereille selkeästi kysyntää
 - AAll:n standardit huomioon
 - Kriteerien avulla riskeihin voidaan puuttua entistä tehokkaammin

SUMMARY OF RISK: ANIMAL THERAPY PROGRAMS

The International Association of Human Animal Interaction Organizations (IAHAIO) published a White Paper in July 2014 that states animals in an animal therapy program:
 1) should be registered with a national or international organization and 2) registration must include a requirement that the animal be re-evaluated periodically while in service.

*Miten nämä tulokset suhteessa
aiemmin esitettyihin riskeihin?*

Tutkimuksen tuloksia: Suurimmat riskit koira-avusteisessa toiminnassa

- Ylipäätään (keskiarvo) kaikkien vastaajien keskiarvo
 - 24 a)
 - 24 b)
 - 24 c)
- Vapaaehtoiset vs. ammattilaiset → Mitä eroja?
 - 24 a)
 - 24 b)
 - 24 c)
- Koulututtuneet vs. koulutukselle ei tarvetta → Mitä eroja?
 - 24 a)
 - 24 b)
 - 24 c)

Tutkimuksen tuloksia: Tärkeimmät toimenpiteet riskien hallitsemiseksi

- Ylipäätään (keskiarvo) kaikkien vastaajien keskiarvo
 - 26 a)
 - 26 b)
 - 26 c)
- Vapaaehtoiset vs. ammattilaiset → Mitä eroja?
 - 26 a)
 - 26 b)
 - 26 c)
- Kouluttautuneet vs. koulutukselle ei tarvetta → Mitä eroja?
 - 26 a)
 - 26 b)
 - 26 c)